

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/286/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117221669
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8117221669.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne: Mgr. O. X., V. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/XX, XXX XX Y., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Igora Šafranka, advokáta so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného JUDr. Andreou Cvikovou, s.r.o., so sídlom Kubáňiho 16, 811 04 Bratislava, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,00 Eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 250,00 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 02.10.2017 žiadala, aby súd jej priznal finančné zadostučinenie vo výške 500 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu vo veci samej odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C 321/2015 bola úspešná, keď súd určil, že úver poskytnutý zo strany žalovaného žalobkyni je bez úrokov a bez poplatkov a zároveň sa domohla určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ako spotrebiteľka si uplatňuje satisfakciu za porušenie jej spotrebiteľských práv, nakoľko svoje práva musela brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vyjadril v písomnom podaní zo dňa 26.10.2017, v ktorom žalobu žalobkyne žiadal v celom rozsahu zamietnuť. Poukázal na to, že neboli splnené hmotnoprávne podmienky na priznanie primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Zároveň poukázal na to, že absentuje tu úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to žalobou zo dňa 02.10.2017, rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 10C 321/2015, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co 90/2016, vypočutím žalobkyne, rozhodcovským rozsudkom sp. zn. RK - PC - 2111/13 - LP, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 10C 321/2015 - 53 zo dňa 15.01.2016 súd určil, že Zmluva o revolvingovom úvere v bode 8.1 číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.01.2012 obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd zároveň určil, že úver zo Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 26.01.2012 je bezúročný a bez poplatkov a priznal žalobkyni trovy konania. Rozsudok súdu prvého stupňa bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co 90/2016 - 75 zo dňa 27.04.2017.

5. Súd vo veci vypočul žalobkyňu, ktorá súdu uviedla, že pokiaľ ide o úvery so žalovaným, celkovo uzatvorila štyri zmluvy o úvere. Zároveň v konaní pod sp. zn. 10C 321/2015 bola v pozícii spotrebiteľky úspešná, keď súd určil neprijateľnosť zmluvných podmienok a určil, že úver poskytnutý žalovaným žalobkyni je bez úrokov a bez poplatkov. Všetky úvery, ktoré si od žalovaného vzala, sa snažila splácať. Posledný štvrtý úver nestačila splácať, nakoľko prišla o prácu a nemala dostatok finančných prostriedkov. Písomnou formou požiadala žalovaného, aby jej nastavil nižšie splátky, keďže prišla o prácu. Zároveň poukázala na to, že predchádzajúce tri úvery žalovanému zaplatila. Zo strany žalovaného nasledovali telefonáty, vyhrážanie, že jej zablokujú účet, nariadia exekúciu. Všetko, čo mala, odpredala, aby mohla zaplatiť tieto úvery. Zrušila dôchodkové sporenie. Konaním žalovaného sa úplne položila, bol to pre ňu veľký šok. Zo všetkých veriteľov, ktorých mala, táto spoločnosť na ňu tlačila najviac. Z požadovaného úveru vo výške 1.500 Eur, žalovaný jej poskytol po odrátaní poplatku iba sumu 1.100 Eur. Žalovaná mu túto sumu aj zaplatila. Zároveň jej žalovaný dal podpísať prázdnu bienko zmenku. Z dôvodu svojich dlhov prišla o byt a musela sa odsťahovať. Bola odkázaná na tieto úvery aj keď vie, že urobila chybu, nakoľko ostala sama s dvoma deťmi a výživné jej nepostačovalo na nevyhnuté mesačne výdavky. Rozhodcovský rozsudok č. k. RK - PC - 2111/13 - LP bol vydaný na základe žiadosti žalovaného dňa 27.11.2014, kde žalobkyňa bola zaviazaná zaplatiť žalovanému sumu vo výške 2.655,83 Eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,065 % denne a úroku z omeškania vo výške 1,775 % ročne, ako aj trovy konania. Zároveň žalobkyňa súdu preukázala výzvy žalovaného zo dňa 12.08.2013, ako aj 20.08.2013, v ktorých ju vyzývali bezodkladne k úhrade dlhov titulom uzatvorených úverových zmlúv.

6. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 11.04.2018 v neprítomnosti právnej zástupkyne žalovaného, ktorá svoju neprítomnosť ospravedlnila v písomnom podaní zo dňa 06.04.2018, v ktorom zároveň súhlasila s prejednaním veci v jej neprítomnosti. Súd postupom podľa § 180 C.s.p. vec prejednal na pojednávaní dňa 11.04.2018 v neprítomnosti právnej zástupkyne žalovaného.

7. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

8. Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

9. Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

10. Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

11. Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Súd poukazuje na rozhodnutie KS Žilina sp. zn. 11Co159/2015 zo dňa 25. 5. 2015, kde súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že z hypotézy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré priznáva spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom. Účelom a zmyslom citovaného ustanovenia je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť

ochranu proti porušeniu práv a povinnosti zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Nepostačuje však, že dodávateľ porušil svoje povinnosti. Z hypotézy citovanej právnej normy jednoznačne vyplýva, že spotrebiteľ musí byť pri uplatnení tohto práva úspešný. Iba za tohto predpokladu mu vznikne právo na priznanie finančného zadosťučinenia.

13. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je podmienený úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom v súdnom konaní.

14. Primárnym zmyslom priznania primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi je reparácia takých následkov protiprávnych konaní zasahujúcich do jeho práv a právom chránených záujmov, ktoré nie sú škodou, ani bezdôvodným obohatením. Na rozdiel od neoprávneného zásahu napr. do osobnostných práv fyzickej osoby sa vznik ujmy nevyžaduje. Vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie zákon viaže iba na úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti od zodpovednej osoby na súde. Výšku finančného zadosťučinenia, či kritéria pre posúdenie jej primeranosti zákon nevymedzuje. Určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je tak v plnej dispozícii spotrebiteľa, ktorý pri jeho požadovaní nie je normatívne nijako limitovaný. V dôsledku tohto špecifika je možnosť zneužitia uvedeného inštitútu veľmi vysoká.

15. Súd posudzuje a vníma inštitút primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa ako inštitút, ktorý má funkciu satisfakcie pre spotrebiteľa, voči ktorému sa dodávateľ zachoval nepoctivo, ale má aj sankčnú funkciu voči nečestnému dodávateľovi, aby ho odradil od pokračovania v nezákonných praktikách voči spotrebiteľom. Súd konštatuje, že poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené. Súd má teda postihovať nepoctivých dodávateľov, k čomu slúžia rôzne právne inštitúty, či už spomínaný inštitút primeraného finančného zadosťučinenia alebo aj vyslovenie záveru o neplatnosti zmluvných podmienok alebo celej odplaty za úver.

16. Systematickým a jazykovým výkladom zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. možno dospieť k záveru, že právo na primerané finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať, ak si ako žalobca úspešne uplatnil nárok z porušenia práva a povinnosti, pričom toto úspešné uplatnenie práva musí vyplývať z právoplatného rozhodnutia. To, že spotrebiteľ musí byť žalobcom možno vyvodiť z prvej vety zákonného ustanovenia, ktorá výslovne uvádza, že spotrebiteľ sa môže proti porušiteľovi domáhať na súde ochrany svojho práva. Samotné právo na priznanie finančného zadosťučinenia vzniká na základe právnej skutočnosti, ktorou je zákon, ak sú splnené podmienky stanovené zákonom. Týmito podmienkami sú, že spotrebiteľ aktívne ako žalobca uplatní svoje právo na súde a to porušenie práva a povinností určených na jeho ochranu proti porušiteľovi a že je úspešný, pričom o úspechu sa dá uvažovať, keď je o ňom rozhodnuté. Kým tieto podmienky naplnené nie sú, žiadne právo na primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľ nemá. Uvedený záver vyplýva z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6 Cdo 389/2015.

17. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR č. IV. ÚS 210/2004, cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nielen deklaráciou porušenia, príp. príkaz na ďalšie konanie bez porušenia základného práva.

18. Súd považoval nárok žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 250 eur za v celom rozsahu dôvodným. Žalobkyňa bola v predchádzajúcich konaniach úspešná, kde v konaní v senáte 10C pod sp. zn. 10C 321/2015 si v postavení spotrebiteľky úspešne uplatnila svoje práva a domohla sa určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov, rovnako sa úspešne domohla určenia neprijateľných zmluvných podmienok v úverovej zmluve žalovaného. Súd sa oboznámil s rozhodcovským rozsudkom zo dňa 27.11.2014, kde si žalovaný v pozícii žalobcu uplatnil vo vzťahu k žalobkyni nárok na zaplatenie sumy 2.655,83 eur, zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne a zároveň aj úroku z omeškania. Súd poukazuje na zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré boli uzatvorené medzi stranami sporu, z ktorých vyplýva ročná úroková sadzba úveru a revolvingu, ktorá niekoľkonásobne prevyšuje úrokové sadzby, ktoré poskytovali iné peňažné ústavy v rovnakom čase spotrebiteľom. Je možné konštatovať, že žalovaný sa snažil na úkor žalobkyne získať bezdôvodné obohatenie. Súd v tejto súvislosti poukazuje na právny názor Krajského súdu v Prešove vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 20Co 96/2013 zo dňa 28.10.2013, kde krajský súd konštatoval, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa má plniť na účely ochrany spotrebiteľa

požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akceptuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu.

19. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný podal žalobu na rozhodcovskom súde na základe rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Rozhodcovský súd vydal rozhodcovský rozsudok tak, že zďaleka nešlo len o hrozbu ujmy, ale reálny zásah do práva žalobkyne ako spotrebiteľky. Zároveň súd mal za preukázané, že žalobkyňa úspešne uplatnila svoje práva na súde, keď súd v senáte 10C súd zrušil rozhodcovský rozsudok. Podľa názoru súdu žalobkyňa si tak úspešne uplatnila porušenie svojho práva, vznikol jej tak nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa.

20. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 31.01.2017 sp. zn. 12Co 35/2016 „ Žaloba týkajúca sa primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa sa nazýva žalobou satisfakčnou, pretože primerané zadosťučinenie sa označuje za prostriedok satisfakcie. Okrem satisfakčnej funkcie má inštitút primeraného finančného taktiež funkciu sankčnú, pretože zaplatenie zadosťučinenia predstavuje pre porušiteľa taktiež finančnú ujmu, nielen ujmu morálnu. Primerané finančné zadosťučinenie je považované za nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálnej povahy, a teda nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. Plní taktiež preventívnu funkciu, pretože musí odradiť od ďalšieho nezákonného postupu porušiteľa. Tento účinok môže vyvolať len finančné zadosťučinenie zodpovedajúce významu chráneného záujmu. Žalobca v súdnom konaní musí preukázať, že sa žalovaný dopustil porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdení a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať: je nutné prihliadnuť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnutie je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch účastníkov k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadosťučinenia.

21. Podľa názoru súdu žalobkyňa v žalobe, ako aj pri jej výsluchu uviedla rozhodujúce okolnosti, ktoré odôvodnili priznať primerané finančné zadosťučinenie a súd výšku sumy priznaného finančného zadosťučinenia 250 eur považuje za súladnú s § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd poukazuje na správanie sa žalovaného, keď podal žalobu na rozhodcovský súd, na základe zmluvy, ktorá obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, úrok v zmluvách tejto spoločnosti, ktorý niekoľkonásobne prevyšuje úroky poskytované peňažnými ústavmi v rozhodnom období, s poukazom aj na skutočnosť, že žalobkyňa si úspešne uplatnila svoje práva v konaní pred súdom a domohla sa zrušenia rozhodcovského rozsudku, v inom konaní zároveň určenia neprijateľných zmluvných podmienok, súd má za to, že požadovaná výška primeraného finančného zadosťučinenia je primeraná okolnostiam tejto veci. Súd tak žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovel.

22. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa v tomto konaní bola v celom rozsahu úspešná, súd jej vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 CSP po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.